

СИЛАБУС
навчальної дисципліни

**«Комунікативно-прагматична організація
арабського публічного дискурсу»**

Спеціальність: 035 Філологія

Спеціалізація: 035.060 Східні мови та літератури (переклад включно),
перша – арабська

Освітня програма: Східна філологія: арабська мова і література, переклад,
методика навчання

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Статус дисципліни	дисципліна за вибором з фаху з блоку арабської мови
Семестр	1 семестр
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС, загальна кількість годин	3 кредити ЄКТС, 90 годин, у тому числі: Лекції – 4 годин. Практичні заняття – 26 годин. Самостійна робота – 60 годин.
Мова викладання	українська / арабська
Предмет навчання (Що я вивчатиму?)	Предметом курсу за вибором є знайомство з арабським публічним дискурсом.
Мета вивчення дисципліни (Чому це цікаво й потрібно вивчати?)	Метою засвоєння курсу є ознайомити студентів-магістрантів із теоретичними засадами дослідження публічного дискурсу в арабській лінгвістиці, особливостями його функціонування та формами впливу на аудиторію. Під час опанування цієї дисципліни студенти знайомляться з семантико-когнітивною специфікою вербальних і невербальних аспектів промов (на прикладі промов лідерів арабських країн).
Результати навчання (Чому я навчуся на цій дисципліні?)	У результаті вивчення цього курсу студент повинен: <i>знати:</i> теоретичні засади дослідження публічних виступів; мовно-риторичні особливості політичного дискурсу, історію дослідження політичного дискурсу в українському та арабському мовознавстві; <i>уміти:</i> самостійно визначати особливості публічного дискурсу сучасної арабської мови, прагматичний аспект вербального маніпулювання, мовно-риторичні особливості політичного дискурсу; <i>володіти:</i> навичками роботи з публічним дискурсом сучасної арабської мови.
Компетентності (Яку сукупну користь я отримаю від вивчення цієї дисципліни?)	Основні завдання навчальної дисципліни пов'язані з формуванням у майбутніх фахівців таких компетентностей: <i>інтегральної компетентності (ІК):</i> здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі філології (лінгвістики, перекладознавства, методики навчання) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та/ або здійснення інновацій, і характеризується невизначеністю умов і вимог. <i>загальних компетентностей (ЗК):</i> – ЗК 1. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. – ЗК 2. Здатність бути критичним і самокритичним. – ЗК 3. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. – ЗК 4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. – ЗК 5. Здатність працювати в команді та автономно. – ЗК 6. Здатність спілкуватися іноземною мовою. – ЗК 7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. – ЗК 8. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій. – ЗК 9. Здатність до адаптації та дій в новій ситуації. – ЗК 10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності). – ЗК 11. Здатність до проведення досліджень на належному рівні. – ЗК 12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). – ЗК 13. Здатність розуміти сутність і соціальну значущість майбутньої професії, прогнозувати перспективи розвитку сфери професійної діяльності. – ЗК 14. Здатність розуміння і дотримання міжособистісних, міжкультурних, соціальних і професійно-етичних норм спілкування з іншими людьми у соціально-побутових і виробничих умовах. – ЗК 15. Уміння вести наукові й професійні дискусії, аргументовано й коректно переконувати інших учасників групових процесів, демонструвати широкий спектр пізнавальних, лінгвістичних і інтелектуальних навичок для здійснення перекладу. – ЗК 16. Здатність цінувати й поважати розмаїття та

	<p>мультикультурність.</p> <p>фахових компетентностей (ФК):</p> <ul style="list-style-type: none"> – ФК 3. Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки. – ФК 4. Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного/мовленнєвого і літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів. – ФК 5. Усвідомлення методологічного, організаційного та правового підґрунтя, необхідного для досліджень та/або інноваційних розробок у галузі філології, презентації їх результатів професійній спільноті та захисту інтелектуальної власності на результати досліджень та інновацій. – ФК 6. Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань. – ФК 7. Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень. – ФК 8. Усвідомлення ролі експресивних, емоційних, логічних засобів мови для досягнення запланованого прагматичного результату. – ФК 9. Здатність ефективно спілкуватися арабською мовою в загальнокультурних і професійно орієнтованих ситуаціях. – ФК 10. Здатність виконувати типові професійні завдання, пов'язані із забезпеченням усної та письмової комунікації та інформації шляхом перекладу різноманітних за змістом і жанром текстів арабською і державною мовами.
<p>Види занять і їхній розподіл за годинами</p>	<p>Лекції – 4 годин. Практичні заняття – 26 годин. Самостійна робота – 60 годин.</p>
<p>Тематика навчальної дисципліни</p>	<p>Тема 1. Політична промова як вияв політичного дискурсу. Тема 2. Мовно-риторичні особливості політичного дискурсу. Тема 3. Комунікативні стратегії і тактики політичного дискурсу. Тема 4. Форми впливу на аудиторію. Тема 5. Комунікативні стратегії публічного дискурсу сучасної арабської мови. Тема 6. Політичне маніпулювання. Тема 7. Невербальне політичне маніпулювання. Тема 8. Семантико-когнітивна специфіка вербальних і невербальних аспектів промов арабських лідерів. Тема 9. Переклад текстів арабомовного публічного дискурсу. Тема 10. Переклад текстів арабомовного публічного дискурсу.</p>
<p>Передумови вивчення дисципліни</p>	<p>Успішне опанування усіх обов'язкових компонент, передбачених освітньою програмою першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.</p>
<p>Навчально-методичне й інформаційне забезпечення</p>	<p>Основна (базова): Завальська, Л. В. (2020). Політичний дискурс як реалізація інституційного типу комунікативної взаємодії. <i>Правове життя сучасної України: у 3 т.: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 15 трав. 2020 р.)</i>, 2, 442-444. Одеса: Гельветика. Клименко, І. (2009). Теоретичні засади лінгвістичного аналізу політичного дискурсу. <i>Лінгвістичні студії: [зб. наук. праць]</i>, 19, 182-186. Донецьк: ДНУ. Ковалевська, Т. Ю. (2008). <i>Комунікативні аспекти нейролінгвістичного програмування</i>: монографія. Одеса: Астропринт. Кондратенко, Н. В. (2007). <i>Український політичний дискурс: текстуалізація реальності</i>: монографія. Одеса: Чорномор'я. Литовченко, А. Д. (2005). <i>Структурно-діяльнісна концепція дискурсу</i>: автореф. дис... канд. соціол. наук: 22.00.01. Харків: Харківський національний університет ім. В. Н. Каразіна. Онуфрив, С. Т. (2005). <i>Політичний дискурс ЗМІ України у світовому інформаційному просторі</i>: автореф. дис... канд. філол. наук : 10.01. Київ: Київський національний університет ім. Т. Шевченка. Петренко, В. В. (2003). <i>Політична мова як засіб маніпулятивного впливу</i>: автореф. дис... канд. політ. наук : 23.00.02. Київ: Київський національний університет ім. Т. Шевченка.</p> <p>Додаткова: Білозерська, Л. П., Возненко, Н. В., Радецька, С. В. (2010). <i>Термінологія та переклад</i>: Навчальний посібник для студентів філологічного напрямку підготовки. Вінниця: «Нова книга». Дмитрієв, В. В. (2021). Комунікативний вимір формування політичної ідентичності. <i>Актуальні проблеми філософії та соціології</i>: Науково-практичний журнал. Міністерство освіти і науки України; Національний університет «Одеська юридична академія», 33, 93-96. Одеса. Каліцева, О. В. (2012). До питання методики навчання професійного мовлення студентів юридичного профілю. <i>Теоретичні та практичні</i></p>

	<p>проблеми забезпечення сталого розвитку державності та права: матер. міжнар. наук. конф. (Одеса, 30 листопада 2012 р.) Т.1., 770-772. Національний університет «Одеська юридична академія». Одеса : Фенікс, 2012.</p> <p>Кальниченко, О. А., Подміногін, В. О. (2005). <i>Історія перекладу та думок про переклад у текстах та коментарях. Частина перша: Загальні питання. Стародавні часи</i>: Навчальний посібник. Харків: Вид-во НУА.</p> <p>Колодій, Б. М. (2021). <i>Переклад аудіовізуальних текстів фахового спрямування</i>: Навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури.</p> <p>Саприкін, С. С., Чужакін, А. П. (2011). <i>Світ усного перекладу</i>. [укр.]: Навчальний посібник. Вінниця: «Нова книга».</p> <p>Додаткові ресурси (за наявності): Інформаційні ресурси в Інтернеті Арабістичний фонд Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського: http://www.nbuv.gov.ua/ http://www.nbuv.gov.ua/node/422 Телеканал «аль-Джазіра» News Today's latest from Al Jazeera Портал новин أخبار أوكرانيا بالعربية أخبار أوكرانيا (arab.com.ua) Електронна версія газети «аш-Шарк аль-Аусат» الشرق الأوسط أخبار دولية وعربية (aawsat.com) Бібліотека арабської літератури Library of Arabic Literature Журнал арабської літератури أخبار أوكرانيا بالعربية أخبار أوكرانيا (arab.com.ua) nwf.com. أكبر متجر إلكتروني للمحتوى العربي (neelwafurat.com) Віртуальна дошка оголошень факультету східної і слов'янської філології в Телеграмі: https://t.me/fs_info Інстаграм-сторінка факультету східної і слов'янської філології: https://cutt.ly/CZo0kp9 Інституційний депозитарій: http://rep.knlu.edu.ua/xmlui/ Кафедра східної і слов'янської філології КНЛУ: http://eastphil.knlu.edu.ua/ Офіційний сайт КНЛУ: www.knlu.edu.ua Офіційний сайт Центру історичної та культурної спадщини Джум'и Маджіда: https://www.almajidcenter.org/ar/home/ Фейсбук-сторінка факультету східної і слов'янської філології: https://cutt.ly/rZo169p Офіційний сайт еміратської Культурної Фундації: https://culturalfoundation.ae/ar</p>
Поточний і семестровий контроль	МКР, залік
Кафедра	східної і слов'янської філології
Факультет	східної і слов'янської філології
Викладач	Хамрай Олексій Олександрович професор кафедри східної і слов'янської філології
Оригінальність навчальної дисципліни	Оригінальний авторський курс
Місце постійного розміщення навчально-методичного забезпечення в мережі Інтернет	http://eastphil.knlu.edu.ua/

Завідувач кафедри

проф. Валігура О. Р.

Викладач

проф. Хамрай О.О.